IUSTORIA

Z BLOGU IUSTORIA

# Mzda proti dluhu: co velký senát Nejvyššího soudu řekl o započtení a hrubé mzdě

> *Zaměstnanec dluží firmě, firma jemu mzdu. Velký senát Nejvyššího soudu v květnu 2026 řekl, kdy nárok na mzdu zruší i e-mail a proč soud někdy přizná jen část hrubé mzdy.*

TÝM IUSTORIA

5. 11. 2026 · 9 min čtení

Pracovní poměr končí ve zlém. Zaměstnavatel tvrdí, že mu zaměstnanec způsobil škodu, a poslední výplatu zadrží s tím, že si ji „započte“. Nebo naopak: zaměstnanec dluží firmě peníze a v e-mailu napíše, že si mzdu odečetl a zbytek poslal. V kanceláři takové spory vídáme pravidelně a skoro vždy v nich rozhoduje stejná otázka: kdo směl co započíst, a stalo se to vůbec?

Velký senát Nejvyššího soudu na to 13. 5. 2026 odpověděl v rozsudku sp. zn. 31 Cdo 213/2026. Rozhodnutí je důležité ze tří důvodů. Potvrzuje, že započtením může být i obyčejný e-mail, pokud z okolností plyne, že ho tak pisatel myslel. Opouští dosavadní pravidlo, podle kterého se k započtení nepřihlíželo, když ten, kdo započítával, nenapsal, který z více dluhů druhé strany zaniká. A poprvé řeší, kdy soud přizná zaměstnanci jen část hrubé mzdy.

## O co ve sporu šlo

Finanční ředitel dal výpověď a pracovní poměr skončil 31. 12. 2020. Ještě předtím podepsal uznání dluhu, kterým uznal, že firmě úmyslně způsobil škodu 715 000 EUR. Mzdu za prosinec, splatnou 15. 1. 2021, mu firma nevyplatila. Koncem února 2021 poslal zástupci firmy e-mail: spočítal si svou čistou prosincovou mzdu, k ní „přidal“ platbu, kterou téhož dne poslal firmě, tak, aby to dohromady dělalo 400 000 Kč, a ohlásil další platby. Později mzdu žaloval.

Městský i krajský soud v Brně mu vyhověly. Podle nich e-mail žádné započtení neobsahoval. Krajský soud dodal, že i kdyby ho obsahoval, byl by neurčitý, protože firma měla vůči zaměstnanci dvě pohledávky na náhradu škody a z e-mailu nebylo poznat, proti které z nich mzda jde. Senát Nejvyššího soudu, který měl věc rozhodnout, chtěl druhý závěr změnit, a protože se tím odchyloval od dřívějších rozhodnutí, postoupil věc velkému senátu (bod 12). Tak to zákon předepisuje, když senát Nejvyššího soudu dospěje u otázky hmotného práva k jinému názoru, než Nejvyšší soud vyslovil dříve (§ 20 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích).

Velký senát rozsudek krajského soudu v části o prosincovou mzdu zrušil a věc mu vrátil (bod 51). O mzdě samotné tedy s konečnou platností nerozhodl; to je úkol krajského soudu, který je právním názorem velkého senátu vázán (bod 53). Senáty Nejvyššího soudu se od tohoto názoru mohou odchýlit jen tak, že věc znovu předloží velkému senátu.

## Započtením může být i e-mail

Velký senát nejdřív připomněl obecná pravidla. Dluh zaměstnance nebo zaměstnavatele může zaniknout započtením a zákon pro ně nevyžaduje žádnou zvláštní formu; lze je učinit písemně, ústně i jinak, pokud nevzbuzuje pochybnost o tom, co chtěl jednající projevit (bod 21; § 1982 a § 546 občanského zákoníku).

Rozhodující je skutečná vůle toho, kdo jednal, pokud ji druhá strana znala nebo musela znát (§ 556 odst. 1 občanského zákoníku). Soud přitom musí přihlédnout k tomu, co projevu předcházelo, i k tomu, jak se strany chovaly potom (§ 556 odst. 2). Samo to, že e-mail neobsahuje slovo „započítávám“, proto rozhodující není. Krajský soud podle velkého senátu kladl nesprávně důraz na jazykové vyjádření a nezjišťoval, co zaměstnanec skutečně chtěl (bod 31).

Velký senát vyjmenoval, k čemu měl soud přihlédnout: k uznání dluhu, k e-mailové korespondenci o škodě, k dohodě, kterou se zaměstnanec vzdal mimořádného odstupného výměnou za snížení svého dluhu, k platbě poslané v den e-mailu a i k tomu, jak dlouho mzdu nežádal (bod 32). Na tom nic nemění, že každý z účastníků vykládá e-mail v řízení jinak. Soud musí obsah projevu zjistit i tak, protože „zájmy a postoje účastníků v průběhu soudního řízení již nemusejí odpovídat jejich původní vůli“ (bod 25). Projev se vykládá podle stavu v době, kdy byl učiněn.

## Nenapsali jste, který z dluhů druhé strany má zaniknout? Nevadí

Tady je hlavní posun. Nejvyšší soud dosud trval na tom, že kdo započítává jednu pohledávku proti několika pohledávkám druhé strany, musí určit, které z nich a v jaké výši zanikají. Jinak bylo započtení neurčité, tedy zdánlivé, a nepřihlíželo se k němu (body 37 a 38; § 553 a § 554 občanského zákoníku). Tak rozhodoval podle starého zákoníku i po roce 2014.

Velký senát tento názor opustil. Občanský zákoník účinný od roku 2014 totiž výslovně říká, že nekryjí-li se pohledávky zcela, započte se pohledávka obdobně jako při splnění (§ 1982 odst. 2). Tím odkazuje na pravidla o tom, na který dluh se plnění započte, když to dlužník neurčí (bod 39). Podle § 1933 odst. 1 se plnění započte nejprve na dluh, o jehož splnění věřitel dlužníka upomenul, jinak na dluh nejméně zajištěný, a při stejném zajištění na dluh nejdříve splatný. Uvnitř jednoho dluhu se pak mzda započte nejprve na určené náklady, potom na úroky z prodlení, úroky a teprve nakonec na jistinu (§ 1932 odst. 1; bod 40).

Velký senát proto uzavřel, že jednostranné započtení není neurčité jen proto, že ten, kdo ho prohlašuje, neurčí, které z více pohledávek druhé strany a v jaké výši zanikají, převyšuje-li jejich součet jeho jedinou započítávanou pohledávku (bod 46). Navázal tím na nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2026, sp. zn. III. ÚS 78/25, který zrušil rozhodnutí Nejvyššího soudu postavené na dosavadním přístupu, protože možnost použít § 1933 vůbec nezvážilo (body 15, 55 a 64 nálezu).

Pozor na rozsah. Velký senát rozhodl situaci, kdy jedna pohledávka stojí proti několika pohledávkám druhé strany (bod 40). Opačnou situaci, kdy několik pohledávek započítává ten, kdo započtení prohlašuje, s ohledem na meze dovolání neposuzoval. Právě o ní byl přitom nález Ústavního soudu (bod 62 nálezu). Ústavní soud uvedl, že podle většiny autorů se § 1933 použije i tady (bod 54 nálezu), Nejvyšší soud ale dosavadní judikaturu o neurčitosti pro tuto situaci zatím nezměnil. Kdo započítává víc svých pohledávek najednou, měl by je proto označit i s částkami.

Případ se odehrál v roce 2021, ale § 1982, § 1933 i § 556 občanského zákoníku mají dnes stejné znění. Závěry proto platí i pro započtení, které někdo udělá teď.

## Hrubá, nebo čistá mzda?

Dlužnou mzdu soud zaměstnanci přiznává v hrubé výši. Zálohu na daň z příjmů a pojistné z ní teprve při výplatě srazí a odvede zaměstnavatel (bod 48). To platilo i dosud.

Nové je pokračování. Podle velkého senátu platí, že provede-li zaměstnavatel odvody z dlužné mzdy ještě před tím, než soud rozhodne, „může mu soud přiznat nárok na mzdu jen ve výši, která zbývá po odečtení odvedených částek“, protože odvedením právo zaměstnance na tuto část zaniklo. Rozhodující je stav v době vyhlášení rozsudku (bod 49; § 154 odst. 1 občanského soudního řádu). Krajský soud se tím nezabýval, přestože firma tvrdila, že daň i pojistné odvedla, a i proto jeho rozsudek neobstál (bod 50).

Pro zaměstnance to znamená, že žaloba na celou hrubou mzdu může v části neuspět, pokud zaměstnavatel daň a pojistné za sporný měsíc odvedl. Pro zaměstnavatele naopak to, že musí odvody doložit, dokud soud ještě nerozhodl, jinak mu soud může uložit zaplatit celou hrubou mzdu, ačkoli část z ní už odvedl. Odvede-li zaměstnavatel daň a pojistné až během řízení, měl by zaměstnanec vzít žalobu v této části zpět, jinak v ní prohraje.

## Kdo smí co započíst: zaměstnanec a zaměstnavatel nejsou na stejné úrovni

Velký senát shrnul i pravidla, která v pracovním právu platí odlišně od běžných obchodních vztahů (bod 22).

**Zaměstnanec** smí svou pohledávku na mzdu, plat, odměnu z dohody nebo náhradu mzdy započíst proti pohledávce zaměstnavatele na náhradu škody či jakékoli jiné pohledávce zaměstnavatele bez omezení. Mzdu, kterou si zaměstnanec takto započte, už ale nemůže žalovat.

**Zaměstnavatel** smí proti mzdě jednostranně započítávat jen za podmínek, za kterých se provádějí srážky ze mzdy v exekuci (§ 144a odst. 4 zákoníku práce). Nezabavitelná částka musí zaměstnanci zůstat vždy (§ 278 občanského soudního řádu) a ze zbytku čisté mzdy lze u běžných pohledávek srazit jen třetinu (§ 279 odst. 1). Kolik ze mzdy zůstane, spočítá kalkulačka srážek ze mzdy. Svou pohledávku na náhradu škody nesmí zaměstnavatel proti mzdě započíst jednostranně vůbec, a to ani v těchto mezích. Nepomůže ani to, že zaměstnanec škodu písemně uznal a slíbil ji nahradit. Totéž platí pro odstupné, které zákon počítá mezi příjmy, z nichž se srážky provádějí (§ 145 odst. 2 písm. d) zákoníku práce; rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 12. 2019, sp. zn. 21 Cdo 3557/2019). Srážky ze mzdy k náhradě škody zákon dovoluje jen na základě dohody o srážkách ze mzdy (§ 147 odst. 3 zákoníku práce). Nejvyšší soud to dovodil už v rozsudku ze dne 21. 5. 2019, sp. zn. 21 Cdo 238/2019, a velký senát na něj výslovně odkázal.

Zaměstnavatel, který si bez dohody o srážkách ze mzdy „strhne“ škodu z výplaty, mzdu nevyplatil. Nevyplatí-li ji ani do 15 dnů po uplynutí období splatnosti, může zaměstnanec pracovní poměr okamžitě zrušit a dostane náhradu mzdy ve výši průměrného výdělku za dobu odpovídající výpovědní době (§ 56 odst. 2 zákoníku práce). Přesně tak skončil spor rozhodnutý pod sp. zn. 21 Cdo 238/2019: zaměstnanec pracovní poměr okamžitě zrušil důvodně, protože srážka náhrady škody ze mzdy neměla zákonný důvod.
Zaměstnanec na to má 2 měsíce ode dne, kdy se o důvodu dozvěděl, nejpozději 1 rok od jeho vzniku (§ 59 zákoníku práce). Pokud zaměstnavatel škodu skutečně utrpěl, musí se se zaměstnancem dohodnout, nebo ji žalovat. U škody způsobené z nedbalosti je náhrada omezena na čtyřapůlnásobek průměrného měsíčního výdělku zaměstnance. Neplatí to při opilosti nebo zneužití návykových látek (§ 257 odst. 2 zákoníku práce) ani u schodku na svěřených hodnotách a ztráty svěřených věcí, které zaměstnanec nahrazuje v plné výši (§ 259). Jak okamžité zrušení napsat, doručit a co zaměstnavatel potom dluží, popisujeme v článku „Nezaplatil, tak nebudu chodit do práce.“.

## Co dělat jinak

Dlužíte zaměstnavateli a on vám dluží mzdu? Než mu napíšete, že si něco „odečítáte“, rozmyslete si, zda chcete mzdu opravdu použít na dluh. Soud bude e-mail číst v souvislostech, ne podle jednoho slova, a co jednou započtete, už žalovat nepůjde.

Než podáte žalobu na dlužnou mzdu, vyžádejte si výplatní doklad za sporný měsíc. Zaměstnavatel ho musí vydat a na žádost předložit i podklady výpočtu (§ 142 odst. 6 zákoníku práce). Odvedenou daň a pojistné nežalujte. Odvede-li je zaměstnavatel až během řízení, vezměte žalobu v této části zpět; náklady pak kvůli jeho chování hradí on (§ 146 odst. 2 o. s. ř.).

Jako zaměstnavatel nesrážejte škodu ze mzdy bez dohody o srážkách ze mzdy. Odvody ze sporné mzdy doložte soudu dřív, než vyhlásí rozsudek, a e-maily, ve kterých zaměstnanec mluví o dluhu a mzdě, si uschovejte.

Podepisuje-li zaměstnanec uznání dluhu, je dobré vědět, co tím mění na promlčení a na důkazní situaci; popisuje to průvodce Uznání dluhu. Jak se počítá mzda, příplatky a průměrný výdělek, najdete v průvodci Mzda a příplatky.

## Přehled

| Otázka | Odpověď | Ustanovení |
|---|---|---|
| Může zaměstnanec započíst svou mzdu proti dluhu vůči zaměstnavateli? | Ano, bez omezení a bez zvláštní formy | § 1982 OZ; 31 Cdo 213/2026, body 21 a 22 |
| Může zaměstnavatel započíst svou pohledávku proti mzdě? | Jen v mezích srážek ze mzdy v exekuci | § 144a odst. 4 ZP; § 278 a § 279 o. s. ř. |
| Může zaměstnavatel strhnout ze mzdy náhradu škody? | Jen na základě dohody o srážkách ze mzdy | § 147 odst. 3 ZP; 21 Cdo 238/2019 |
| Je neurčité započtení jedné pohledávky, které neříká, který z více dluhů druhé strany zaniká? | Ne, pořadí určí zákon | § 1982 odst. 2, § 1932 odst. 1 a § 1933 odst. 1 OZ; 31 Cdo 213/2026, body 40 a 46 |
| Podle čeho soud vykládá e-mail nebo jiný projev? | Podle skutečné vůle v době, kdy byl učiněn, a podle okolností | § 556 OZ; 31 Cdo 213/2026, body 25 a 32 |
| Přizná soud dlužnou mzdu v hrubé výši? | Ano, ale bez daně a pojistného, které zaměstnavatel odvedl před vyhlášením rozsudku | § 154 odst. 1 o. s. ř.; 31 Cdo 213/2026, bod 49 |
| Smí zaměstnavatel srazit škodu, kterou zaměstnanec písemně uznal? | Ne, ani ze mzdy, ani z odstupného, bez dohody o srážkách ze mzdy | § 145 odst. 2 a § 147 odst. 3 ZP; 21 Cdo 3557/2019 |

**Zaměstnavatel vám zadržel mzdu kvůli údajné škodě, nebo naopak řešíte, jak se dostat k penězům od odcházejícího zaměstnance?** Projdeme korespondenci, uznání dluhu i výplatní pásky a řekneme, co už zaniklo započtením, co lze žalovat a jak vysoko. Pracovní spory vedeme v rámci specializace na pracovní právo. Napište nám.

## Závěr

Rozsudek velkého senátu posouvá započtení od formy k obsahu: rozhoduje, co strana opravdu chtěla, ne zda napsala „započítávám“. Při započtení jediné pohledávky není nutné ani určit, který z více dluhů druhé strany zaniká. Zaměstnanec, který dluží zaměstnavateli a čeká na výplatu, by proto měl psát uvážlivě. Zaměstnavatel si škodu ze mzdy sám nevezme a odvody ze sporné mzdy musí soudu doložit včas.

## Prameny


- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, § 56, § 59, § 142, § 144a, § 145, § 147, § 257 a § 259 (znění od 1. 11. 2026).
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 546, § 553, § 554, § 556, § 1932, § 1933 a § 1982 (znění od 1. 1. 2026).
- Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, § 146, § 154, § 278 a § 279 (znění od 1. 11. 2026).
- Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, § 20.
- Rozsudek velkého senátu Nejvyššího soudu ze dne 13. 5. 2026, sp. zn. 31 Cdo 213/2026.
- Nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2026, sp. zn. III. ÚS 78/25.
- Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 5. 2019, sp. zn. 21 Cdo 238/2019.
- Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 12. 2019, sp. zn. 21 Cdo 3557/2019.



Tento článek má informativní charakter a nepředstavuje právní poradenství. Vychází z právního stavu ke dni publikace; zda ve sporu o mzdu došlo k započtení a v jaké výši lze mzdu žalovat, záleží na korespondenci stran a na tom, co zaměstnavatel ze mzdy odvedl.



*Mzda proti dluhu: co velký senát Nejvyššího soudu řekl o započtení a hrubé mzdě*

Tým IUSTORIA · Publikováno 5. 11. 2026

https://www.iustoria.cz/blog/zapocteni-mzdy-proti-dluhu-velky-senat/



Text je dílem chráněným autorským právem. Sdílení celého dokumentu bez úprav je vítáno; přebírání částí do jiných textů jen s uvedením zdroje. © IUSTORIA, advokátní kancelář, s.r.o.